

FESTA

Fragments ⁽¹⁾

(D'André Chénier.)

I

Jo era un feble infant i era ella gran i bella
 i sempre me somreia i'm cridava aprop d'ella.
 Dret sobre els seus genolls, sovint la meva mà
 sos cabells i sa cara i son pit amoixà,
 i sa mà de vegades, manyaga i amatenta
 fingia castigar l'infantesa imprudenta.
 Davant sos aimadors, torbats a son costat,
 me feia més caricies la punyenta beutat.
 —Mes, que sent un infant?—Qui sab quantes vegades
 la meva cara rosa omplia de besades!
 I deien els pastors vegent-me triomfant:
 —O que de bens perduts! o benaurat infant!

II

Vina, al matí, prop d'ella quan el deu del repòs
 vessa en son moll coixí adormidores flòs,
 per veure sobre el llit, en la clarò esquisida
 errar indolentment la seva mà adormida;
 els ulls que's van a obrir i, en sa cara de rosa,
 les tremoloses ales que'l somni encara hi posa.

MIQUEL FORTESA.

(1) Del setmanari català *La Veu de Mallorca*, que's publica en aquella ciutat.

CRONICA QUINZENAL

L'art es prodigi

Hem de convenir forsosament en que les tradicionals Caramelles cada any més, van perdent el seu valor i aspecte espiritual en la nostra ciutat.

La vigília de la Pasqua, tota harmoniosa i magnífica, passa poc menys que desapercebuda aquí; o sinó casi desvirtuada del seu verdader sentit.

Cert que'l resurrexít vigorós de la Pasqua, després de les set setmanes de Quaresma, fa sentir en el poble tota aquesta pagania esplendent de coratge i salut que l'exciten a la expansió i al lliberament. Però tot això que hauria de ser signat com a faust, plè de bellesa i magnitud per la joia pura dels dies clars i lluminosos que comensen, esdevé una carrinclona parodia per obra i gracia de les Caramelles ridiculizadas.

Els escamots que es constitueixen, son una escusa per anar a fer un dia de camp i de xirinola. Els chors, i masses, i entitats, que en tal nit es llencen al carrer per a festejar la Pasqua, no fan més que un escarni del símbol veritable. El nom adoptat, ja'ls manifesta; i les cançons, diuen prou la simplesa dels seus sentiments tan poc relacionats amb l'esperit de la festa.

Els cants de les Caramelles, que haurien d'esser de joventut, d'amor, de fortalesa, que tindrien de vibrar com una orgiástica manifestació de l'home valerós pel nou esclat de la Naturalesa, i haurien d'amarar-se tots ells amb l'alegria més serena i perfumada, en la nit argentada que frissa per assolir el nou jorn de trascendencia i plenitud, amb el seu tritllejar de campanes i el florir dels finestrals... son en la nostre ciutat cançons de sátira i picardía, de mal gust i repugnancia per a *obsequiar* a un concejal, comentar el darrer aconteixement de carrer o popularisar més encare unes perversitats i poquesoltes sarsueles que s'han fet de moda.

L'esperit, l'ànima i el verb de la veritable festa, no hi coordina per a rés amb les Caramelles ciutadanes.

Valga dir doncs, que les hem trovat ben pures afortunadament, les Caramelles, en el cor de de les viles i poblacions de la Catalunya forana. Sia en la comarca que vulga, els acoblaments de jovent que surten a festejar la Pasqua tenen tot un altre aire de més virginitat i simbolisme veritable.

Ressonen els seus cants amb més vibració, els enlairen amb més gracia i sentiment, i van adreçats al amor, a la primavera, a la joventut. I les noies els fan presents, i els hi donen el seu tribut amb l'anyell del sacrifici, i el vi novell del celler propi; i ells, el jovent, pròdig i enamorat, els ho compensan amb cançons, amb flors, amb besades; ofrenes totes qu'enclouen el prodigi i la fecunda poesia de la Pasqua rejuvenidora i esplendent.

I això si que son les veritables Caramelles virtualizadas amb la joia del poble, amb el consorci del esperit amb la Naturalesa.

***

No podem queixar-nos actualment de les ma-

nifestacions teatrals que enriqueixen i vigorisen la nostra ciutat.

Amb les noves temporades tots els teatres han ofert la pompa cridanera de les novetats, tan amb obres com amb artistes.

La figura venerable del nostre excels Guimerà, que per llarg temps ha vingut omplint de grandesa i espectació tota l'austeritat del més selecte dels nostres teatres, ha sigut substituïda per altre personalitat eminenta, no menys venerable i representativa, el verdader patriarca de les lletres castellanés. En Galdós, que tanta semblansa espiritual i física, amb don Angel, tothom li ha regonegut, segueix igualment exercint en l'entranya de les multituds, el predomini més impulsiu i atraient, per la forsa del seu talent, la grandesa dels seus conceptes i l'humanisació de les seves figures capdals. No envà els *Episodios Nacionales* son considerats com a veritables monuments aixecats a l'història hispana, aixís com la *Terra Baixa* es un símbol gloriós de la virilitat i fortitut de la nostra rassa, del esperit i honradesa catalana.

Donéu una ullada en tots els teatres, i igualment hi trovareu el floreixement d'un art ben fort i selecte, i aixís ens veurem alliberats de citar noms.

***

No te rés d'extrany, no obstant, que Barcelona actualment, tinga ja adquirida una importancia incontrastable en materia d'art i manifestacions intelctuals.

Simultaniament, no ens descuidem de registrar la importancia de la propera *Exposició d'Artistes Francesos* que ha de inaugurar-se en el gran Palau Belles Arts el dia significatiu de 23 del corrent, diada de Sant Jordi.

Les obres més glorioses dels grans mestres, honor de la França moderna, figuraran com a documentació viventat d'aquest esperit vibrant i lluminós de la nació més sacrificada i rumbosa. Renoir, Claude Manet, Pissarro, Cézanné, Forain, Puvis de Chavannes, Degas, i altres i altres, no menys consumats i prestigiosos, han dut ja el bagatge de les seves produccions que seràn la joia més abundanta pel nostre esperit de llatins germans i efusius.

L'art francès, avui per avui, el més depurat, exquisit, i ric de sensibilitat i delicadesa, es el producte constant de tota una civilisació, d'una espiritualitat agudisada i trascendental que té la seva génesis i fonament en la depuració dels sentits, la heroicitat del ingeni i la fortalesa de la imaginació.

I es per això qu'el resultat del art francès modern, es aquesta corrent anímica i enlairada que a través dels pobles ha sapigut conquistar totes les voluntats, i manifestar humanament, sincerament, tot un conjunt d'influencies i lluites que vigorisen l'ànima d'una rassa.

Es cert que lo que va creures en un principi que solsamert fora una senzilla exposició d'art francès contemporani, s'ha convertit ara en un magne aconteixement que ostentarà més encare la germandat del esperit artistic i esforços positiu d'aquestes nacions tan semblantes i progresives.

Catalunya, i especialment Barcelona s'en beneficiarà per tots conceptes.

No deuen oblidar, doncs, les capitals respecti-

festa

ves, el significat del esforç prepotent d'uns i altres. El dia de Sant Jordi, patró de Catalunya, quan el vent arbolà desplogada la nostra gloriosa bandera de les quatre barres, també damunt del Palau de Belles Arts, onejarà victoriosa la bandera tricolor de la França invicta.

Barcelona, per la gràcia i generositat francesa, podrà aquell dia enganxar en son escut un altre galardó de nobilíssima i fraternitària.

J. VIVES i BORRELL.

EL TEMPLE DE BELO

Al sortir dels reials jardins aeris,
tot dirigint-se al somniós Eufrates,
el séquit majestuós d'entorn la reina,
vers el gran cercol, dirigeig ses passes.

En son bell mitj, illat per una fossa,
s'alsa el nou temple, com ofrena al deus,
i es una torra de granit, altíssima
que fina a dalt de tot en un seient.

Aqueix es d'or; com també ho es l'estatua
de l'idol mitològic venerat,
que té a sos peus, plegaries d'una reina,
per conquerir les terres de Llevant.

Aprés del prec, a la llum de la lluna
el grop s'atansa vers un gran palau,
que vora el riu, domina Babilònia
com un guerrer domina el seus vassalls.

I la reina Semiramis s'endinsa
en un llarc túnel, que per sota el riu
la dú a l'altra ribera, on té la dama
altre palau, encar mes bell i ric.

I sempre va la reina junta amb Ninias
son fill adicte, durant anys i anys,
el qui mes tart veient-la deshonrada
al regrés de l'Orient; la va matar.

Axis, Ardyasp i sa muller altiua
Niniv i Babilònia edificaren,
i en mitj de llurs poders i llurs grandeses
un deu tenien, a qui agenollar-se.

I amb tot i ses errades teològiques
gulats potser, per sentiment o amor
no van jutjar a Belo prou magnífic
per ferli acatament, en seient d'or.

JOSEP FONT SANS.

¡Ja venen!

—¿Com estàn, senyora Rita?

—Per are anem passant. ¿I vostès?...

—La menuda tinc avui un poc febrós, pero no crec que sigui rès de cuidado.

—¿Sap que deu esser?... que de vegades la canalla menja massa i després amb un xic d'aire que'ls toqui, tot seguit hi son a trobar-se malament.

—Això es lo que ha pensat una servidora, perquè cregui que es una criatura que no la podem veure mai tipa.

—Púrquila, creguim, senyora Roseta.

Aquest dematí li he donat cinc cèntims de bolado i la veritat, d'ensà que l'ha prés, sembla que està més aixerida.

—Ha fet bé. ¿I que me'n diu de la pobra de la senyora Dolors del segon pis?

—Calli, dòna, que de primer li vareig saber la mort, que la malaltia. Air al mig dia, al anar a avisar perquè em portessin carbó, la mossa gran de la pentinadora, que era allí a la carboneria, m'ho va dir.

—Devia quedar parada.

—I tant. Però ¿que ha tingut que ha anat tan depressa?

—Segons vareig poguer compendrer, per lo que va dir la matalasera d'aquí al cantó, que tot li havia vingut de haver-se barallat amb el seu marit.

—¿Vol dir?

—Aixís ho vareig entendre.

—No ho crec, perquè el seu home es una d'aquelles persones que fan la cara de no haver-se barallat mai amb ningú.

—Tot lo que vulgui, però an ell els celos no el deixaven viure tranquil.

—Tampoc crec que ella li hagués donat motius per a ferlo viure malament.

—An ell li xiulaven tot el dia les orelles, i cuando el rio suena...

—Es que molts cops les persones enraonen perquè Deu els hi ha donat llengua.

—¡Ai, Senyor!... ¡Si els petons deixessin senyals, quantes cares veuríem que semblarien torradores!

—Prou, però are vostè vol suposar...

—Això es un dir-ho a vostè, que una servidora ja feia temps que havia notat que amb en Vicentó, del Colmado, hi tenia molta franquesa, però es allò, qui mal no fa, mal no pensa, fins que are fa pocs dies que'ls vareig arreplegar al replà de casa de ella al mateix moment de despedir-se, i filla, aquell final va esser pitjor que el d'una pel·lícula de cine del Paralelo.

—Si no que vostè m'ho diu...

—I que li dic que feien uns xecs, com si haguessin encés mitja grossa de mistos d'en Garibaldi.

—¡Mira la mosca malva!... I això que sembla va que no havia fet mai trencadissa.

—Si no ho hagués vist...

—¡Oh, ja, ja! Encare com vostè no'ls hi va dir quatre de fresques.

—No, filla, no, jo soc d'aquelles que, «*Agua que no has de beber, déjala correr, déjala, déjala.*»

—Bé si tot lo que vulgui, però jo no sé si m'en hauria pogut estar.

—Lo millor va esser el que jo vareig fer, que al passar per el costat d'ells per comptes de donals'-hi la bona nit, els hi vareig dir que aprofités i encara el poca solta d'ell em digné si era servida.

—Però escolti, bé semblava que hi havia prou tranquil·litat a casa d'ells.

—No sap que'ls celos son com el café, que per més que un el colí sempre sol deixar solatje, i com que ell no té cap pèl de tonto...

—No'n volia saber d'altre.

—¿Les tres ja son?... Encare tindré de ficar-me a dins a rentar els plats, sense poguer veurer com se l'emporten.

—No crec que are puguin tardar molt, perquè el cotxe dels morts ja fa mitja hora que s'espera.

—¡Ja venen!... ¿Sent?...

—*Requiem æternam dona ei, Domine et lux perpetua...*

—*Amigo*, hi va tota la comunitat dels Angels.

—Ja pot pensar que no voldrà que ningú el critiqui.

—A veurer si hi anirà el viudo.

—¡No hi ha d'anar-hi!

—*Criste eleison, Kyrie eleison.*

—*Pater noster.*

—¡Quina olor d'incens que puja!

—¿Creuria que a mi m'agrada?

—Que vol que li digui, més m'estimo el d'un bon arrós.

—*Et cum spiritu tuo.*

—*Oremus.*

—*Per Christum, Dominum Nostrum.*

—*Amen.*

—Ja no li falta tót. ¡Mare de Deu, i que llarga era!

—No li he dit que's perdía de vista.

—Vui dir la caixa.

—Ah, ja entenc, i que no hi ha planyut els quartos.

—¡Quina corona més maca!

—Are surt ell. ¡Com se aixuga els ulls!

—Es que tenia un musol.

—Tothom diria que plora. ¡Ai mare!... també hi va en Vicentó.

—¡Quina barra! El dia que hi vaigi a comprar em sentirà la meua llengua.

—No's comprometí, i creguí «*Agua que no has de beber déjala correr...*»

Santiago Roy

CLAMS!

L'Esfinx clamarà al mon: qui vulgui oir-la no ha de posar atenta son orella car tan fort clamarà, que fins les grulles que fan lo niu damunt de sa carcassa i estan acostumades a sentir-la, ara alçaràn el vol espahordides per a vagar errants, sens nort ni terme. Solsament l'home a qui la filla d'Ortus ara al fron l'anatema vol llensar-li, baldament què li pesi ha d'escoltar-la sens poder-se allunyar, ni poders mourer; a terra els peus clavats, la testa cota

i el llot on ell sojorna el cor xuclant-li. La qui Equidra pari fa una rialla, i fit mirant al hom, clama d'eix modo.

Tu—en soc certa—algun temps veure degueres, com dintre de ton pit l'amor niava i de flors oloroses té'l omplia que el color i la llum hi feien naixer tornante'l bell, com terra en primavera. Eix temps devia ser quan erets jove... Un doncell tú, que'l mal no sap conèixer i somniant jorns de ventura, estima!... Espera, espera, deix que no s'allunyi l'amorosa visió que ara vesllumo i gosi jo entretant!... Sí; una doncella bella i forta al ensemps, que t'estimava i et feia fort a tu, i et feia savi, i et feia poderós... fins sant te feia! Quin màgic poder té l'amor, oi home? Més ai! ja la visió s'es esfumada i et veig no pás, talment, com ser podries! Tú no ets pás lo mateix que fa poc veia. Tú ets del tot diferent; tú no ets pás savi, ni fort, ni molt menys sant!... Ai hom escolta que ara una veu tots los secrets m'esplica i em diu lò que erets tú un jorn de ventura i el que has esdevingut per disort teva. Aquella passió forta que s'alçava dintre ton cor, si ta superbia folla no l'hagués ofegat, florit hauria i avui, daria fruits que vida et foren: més com que no et plagué, vares occir-la quan en ton pit a alçar-ne començava. No esqueia a tos desitjos de disbauxa ni a tos instints selvatges de luxuria, lo bès espiritual que als lliris d'aigua vora les fonts dançant, donen les Naiades, ni la música que com cants de nocés fan les sistres tocant i el dolç salteri les Silfides volant al entorn d'elles... A tú et plavia arrebasar la flauta d'algún faune vellot, i amb passió folla, llençar-te mon enllà cercant les Menades que donen goig de carn, car t'abusava lo foc impur d'una passió rohenta que et feia assedegat, i t'encegava: i com qu'estaves cec i la follia, no't deixava sentir l'arpeig dolcíssim dels brolladors, ni el plor de les fontanes que gusten d'amagar-se en la floresta, tú seguies corrent, sense parar-te... Sols parares ton peu, quan percibires la llotosa humitat del fanc; llavors, per apagar ta set vas ajupir-te, i vares beurer fins a sadollar-te, I ara ja ho veus restes al llot encara... i de tan temps com fa que en ell sojornes, llot es ton cor també; però més negre!

Eseolta ara mon clam fill de la terra! Si has sigut polç i has de tornar a ser-ho, hom, de qué t'ha servit vení a la vida si t'oblidares que tenies ànima!... D'un món, sols com el teu, al fi que'n resta? ¡Ai d'aquell qui encegat sols sap conèixer que es fanc, i al fanc tant sols vol assemblar-se!

RAMÓN GAVALDÀ RIBAS.

Els torpedejaments urbans

Cap allà als barris del Poble Sec la democràcia es una mica insuportable. Això depèn de que'ls veïns llensen el que'ls sobra al carrer en lloc de llensar-ho a les escombraries. Dels balcons de cases quasi magnífiques, devalla tot el que vostre imaginació demani. El transeunt sufreix el bombardeig seguit de bateries invisibles i de tots calibres. Productes de l'incontinència natural dels pàrvuls, sòbres de la cuina i de la taula, de la farmàcia i del flemó, cistella o altre mal necessitat de emplastes, venes i cotó fenicat.

Amb dos anys que hi transito, jo no soc pas tingut l'honor de veur' hi un guardia municipal per remei.

Pèr això l'altre dia vaig re-star en perill de sofrir un espasme al oviar-ne un, qui, pel mig de l'empedrat, exercia les seves altes funcions fiscalitzadores.

Aquest home farà desgràcies, pensava jo. I vaig seguir-lo amb el maligne goig de veure-les-hi fer a la faisó d'un gran caçador que s'endinsa en un vedat on els conills i les perdius hi son a capgirells.

Era a la migdiada. El guardia, un poc ventrut, caminava amb calma, les mans a l'esquena i un caliquenyo a la boca, els pòmols enrogats per els vapors d'una digestió saludable. S'endevinava que havia dinat abundantment—Deu sab com—havia prèes café i encés el *radical* de tot just.

Un gros sotrac, un sotrac característic dels que no enganyen al qui els ha sentit una sola vegada, un sotrac de materia toba i recoberta de paper, sonà a les seves espatlles.

L'envoltori havia esclatat al bell mig de la via pública. Escampats per les pedres s'oviraven cloves de llagosta, peles de plàtano, un bé de Deu de muselos overts, buits i greixosos, un òs de pollastre i per una bretxa del diari que acabava de servir de veïcol, pinyolets d'oliva i grans d'arròs ensafranat regalimant com perles d'una fantasia miraculosa.

L'amor propi del guardia vibrà. Va treure's les mans de l'esquena, feu uns passos enrera, i estigué uns segons contemplant amb atenció la materia suspecte.

Indubtablement algú havia dinat millor que ell mateix.

Un rem de sangs và espurnar-li el blanc dels ulls de taques roges. Mirà a l'entorn, enlaire, a un costat i altre, deduí trajectories, estudià imaginativament relacions geomètriques i, com una sola casa tenia quart pis i com tots els altres eren tancats i barrats i un guardia sab que un balcó no s'obra ni es tanca sense fresa, assolí l'evidència. Tots els jutges del món al arribar aqueix punt de convenciment aprés de llargues recerques i meditacions resten satisfets de si mateixos.

El municipal torna posar-se les mans a l'esquena, i a pendre els aires d'un sibarita.

El vaig veurer medir d'un cop d'ull l'alsària del pis a penyorar, el vaig veurer com romaníja indecís; com lluitava entre la mandra i les ordenances i com triomfava un tercer: l'higiene, l'higiene privada, íntima.

Muntar escales, ¡i quines escales! discutir amb habitants del Poble Sec, talvolta amb algun elector mimat d'influència—un pela canyes no menja llagosta—entornar-sen amb l'enrabiada al pap, no era pas molt saludable per un ventrell de municipal.

I el bon funcionari per si era espiat, ensajà una pantomima d'impotent, mogué la testa com qui diu ja me les pegareu totes una altra ocasió, encengué el caliquenyo i prosseguí per l'acera calmós, seré, tranquil com Cessar després de la batalla de Pharsalia.

PRUDENCI BERTRANA.

Plàstica

SALÓ ENTITAT ARTS

M. MUNTANÉ, F. MUSSONS, F. CAMPS, F. VIDAL

Aquesta temporada pot dir-se que ha estat de competència entre'ls pintors joves. Al saló de l'entitat Arts son quatre els pintors joves que exposen per primera volta.

Sempre els veuren junts anant d'un lloc a altre en recerca de llocs bells per a explair-se transmetent a la tela tot aquell bé de Deu de coses que's presenten als seus ulls i quan no en un recó de café concert fent correr els llapicós, i avui ens ensenyen els estudis fets a aquest o l'altre cantó.

En general, parlant de les obres, son un poc esclaus del natural, sembla que no busquin çò més essencial de cada cosa per a deixar apart tot allò que's secundari. No vol dir això que un es tinga de separar per complert de lo que no es essencial, més, fent lo secundari solsament ens trobem com al quadre «Sol de tarda» que està molt bé de llum emprò no vibra.

Jo cree que haurien de mirar de que el natural se subjectés a ells i no ells al natural, puix fent l'últim sempre seràn uns sencills copistes de la naturalesa aparent. Cal profunditzar-la aquesta naturalesa, cal buscar çò que caracteritzà aquest moment que a ells els ha sorprés. I d'aquesta manera no's trobaràn en que les obres semblen totes elles fetes en un moment amb els mateixos matisos i amb la mateixa intensitat de llum.

De totes maneres cal aplaudir la bona feina que'ns han ensenyat, per esser la primera exposició i esperem amb gust el poder contemplar nous estudis dintre de poc temps.

GALERIES LAIETANES

An aquestes galeries exposa el pintor Francesc Vayreda uns retrats i estudis de paisatge.

Aquest pintor es un de la nombrosa colla de pintors catalans que avui ens honra, puix se'l pot posar al costat den Carles, lu Pascual, Sunyer i d'altres que no cal enumerar.

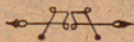
Les figures que exhibeix aquest notable artista es de lo bó i millor que ha pintat ell. Cal remarcar els quadres que tenen el títol de «La cusidora» i «Retrat de M. C. V.»

L'obra reproduceix fidelment la semblança del retratat, perquè entre aquella unitat en les pinçellades hi ha un doll de vida que encanta.

Formen part de l'exposició alguns paisatjes d'Olot reproduïts fidelment, encar que alguns d'ells pequen de no tenir atmòsfera.

Si segueix avençant com ha fet des de l'anterior exposició, tindrem un orgull més i podrem cridar el triomf de la pintura catalana.

PERE MARCH.

CANÇÓ DEL PORC

LLETRA DE LL. VIA

MÚSICA DE E. MORERA

Una cançó vull cantar,
 una cançó molt galana,
 vull cantar la mort del porc
 si ningú no l'ha cantada.
 Cantarem la mort del porc
 tot menjant ses butifarres.

Ja l'amarren entre tots,
 ja al degollador l'ajacen,
 ja l'han mort i esquarterat,
 ja suqueja en els clamàstees.
 Gori-gori fa'l perol
 hont fuma la butifarra.

Me daràs, en sent casats,
 mongetes ben porquejades;
 me daràs cada mitg-jorn
 escudella catalana.
 Ab rodanxes del garró
 i ab bons talls de butifarra.

Ai qui't veu i qui t'ha vist,
 xamós garrinet de casa,
 quan corries pels verals
 ab la cua cargolada!
 Eres bell i presumit
 i ara ets carn per butifarres.

S'omplen les mans de grexum,
 el plor no mulla cap galta,
 els nasos vinga ensumar,
 vinga mastegar les barres.
 I els ventres vinga fer feix
 de llomillo i butifarra.

Minyona, ab tant engolir
 la pell esdevé tivanta.
 La patria, ab tant bé de Deu,
 ja no'm cab dintre les calces.
 Cada panxa es un panxó
 de salsitja i butifarra.

T'has fet gras, pobre ignocent,
 i has devingut un fardaces;
 ronques de dia i de nit
 i no ets bo més que per jaure.
 No servexes per res més
 que per ferne butifarres.

Fent rotllo entorn de la llar
 matèm el fret i la gana,
 i la daldera aci a omplint
 la cuina de bafarades.
 I tothom se va embafant
 de llardons i butifarra.

Minyona, si en tens ja prou,
 fes igual que jo faig ara:
 aflúxat també'l gipó
 quan ja no puguis dir fava.
 Hi cabrà més embolum
 de greix i de butifarra.

Ronques de dia i de nit,
 i tant com ronques t'afartes;
 tots te miren malament:
 «Miièu la gran bestiaça!»
 Molt pitjor t'han de tractar
 quan ne facin butifarres.

Minyona del bell pamet,
 vina prop meu a menjarne:
 parlarèm aci al escó
 de les nostres esposalles.
 I junts farèm el tastet
 de la bona butifarra.

Vinguen trinquis i alegrois.
 Vinga un pernil per guitarra.
 El vi d'Alella es bon vi.
 Brindèm pel porc i sa raça.
 I si algú no està content,
 que li donguin butifarra.

Clams de guerra han ressonat,
 ha acudit la gent ab armes;
 sense jutges ni escrivans,
 la sentència es ja dictada.
 Ells te daràn mala mort
 i tu els daràs butifarra.

No facis el bisbe, no,
 si altres no l'han fet encara,
 que un bisbe tots dos farèm
 tot fentnos una besada.
 Una besada d'amor
 ab farum de butifarra.

Aquesta cançó fou composta i escrita per a que's cantés en la ceramonia de la mort del porc, celebra-
 brada amb gran tabola als 28 dies del mes de Janer del any 1917, en el poble d'Alella, masia dita de
 Can Serra, propietat d'En Francesc Figueras, amb assistència de nobles dames i de granats varons.

ELS REBROTS

Lloc d'acció: Sala modesta.

Personatjes: ENRIC, l'espòs poeta i SOFIA, l'esposa ingènua. Ell escrivint i ella apoiada a la seva espatlla curiosejant amorosa el que escriu.

SOFIA. Què escrius, Enric?

ENRIC. Fada tafanera. Vols deixarme treballar?

SOFIA. Deixe-m'ho llegir.

ENRIC. Esperat, dòna. Tampoc ho entendràs.

SOFIA. I força que ho entendré. A veure... a veure... Eh! Quina mala lletra!

«Sembrem amor arreu i fem que arrel; fins si convé, reguem-lo amb nostra sang, que encare... que nosaltres... no po... po... po...»

ENRIC. Em sembla que si t'agafa po.

SOFIA. Po... po... Quina lletra més bunyol. I diuen que tu escrius tan bé

ENRIC. Ja t'ho he dit que no ho entendries.

SOFIA. Llegeix-me ho tu.

ENRIC. No dòna, no; encara no està acabat.

SOFIA. Després m'ho llegiràs, oi Enric?

ENRIC. Si dòna, si; ara deixem.

SOFIA. Ai, ail el mal humorós! (Pausa.) Encara recordo aquells versos que'm vares dedicar al principi de nostre amor.

«Jo't beneixo, dòna estimada que vers al viure m'has alentat...»

Aquells si que eren bonics. Ara no'n fas com aquells. Per què no'n fas? Es que ja no m'estimes tan?

ENRIC. Més encara; però ara fuig, fuig que'm destorbes i convé que treballi.

SOFIA. Ja ho faràs.

ENRIC. No, no. Ves a treballa tu també.

SOFIA. Doncs vaig a brodar aquelles lletres que tu'm vares dibuixar eh?

ENRIC. Si dòna, ves.

SOFIA. (Pren un cove de roba i s'asseu aprop de l'Enric.) Què be quedarà! M'agraden més que les dels tovallons. Què't sembla a tu?

ENRIC. Que sí.

SOFIA. (Escarnint-lo.) Que sí! Si encara no has mirat. Què't sembla? Queden bé?

ENRIC. Si dòna, sí.

SOFIA. Però mira-t'ho.

ENRIC. Sofia... dòna... que ets pesada.

SOFIA. Mare de Deu! Quan escrius no se't pot parlar.

ENRIC. Però no t'hi dit..

SOFIA. (Mig enfadada.) Be, be... això rai... Ja no't destorbaré més. (Pren la roba i la cadira i se'n va ben lluny d'ell. Canta a mitja ven:)

«Muntanyes regalades son les del Canigó...»

Ara hi penso. Quan escriuràs a la meva germana? Pobreta! Tants dies i sense contestar a la seva carta. Ja't dic jo... Tan que escrius i quan tens de fer-ho a la familia sempre tinc de demanar-t'ho per caritat. Oi que li escriuràs bon germanet?

ENRIC. Un altre dia, germana.

SOFIA. Dolent, més que dolent. Ara no t'estimo.

ENRIC. Vaja... sí.

SOFIA. Desseguida?

ENRIC. En acabant.

SOFIA. Doncs enllesteix.

ENRIC. M'estimes ara?

SOFIA. Molt... molt i... molt. En pago té... un petó.

ENRIC. No més un?

SOFIA. Aquest es a compte. I li escriuràs que vingui... i que porti al Quimet, el seu fill, aquell nen tan rós... tan xamós... que jo me'l menjaria a petóns... i n'hi posaràs tot un rengle de petóns, marcats amb pics de ploma... per ell... per ell tot sol. I no'm miris ni't posis gelós que tots els que tu posis a la carta, jo té'ls donaré... triplicats.

ENRIC. Tres mil.

SOFIA. Gòlut. I li escrius que jo vull anar a Paris a comprar-ne un d'igual, igual a aquell nen: rós, grassonet, parlador, xamós... que'ns ompleni tota la casa d'alegria.

ENRIC. I que't torni la xaveta.

SOFIA. Que no t'agradaria?

ENRIC. Fora el meu goig.

SOFIA. Tu li ensenyaràs d'escriurer com ho has fet amb mi. L'educaràs al teu gust, a la teva idea. El faràs devenir un gran home... un home de talent. Ens sacrificarem tots dos per ell... perquè sigui ben feliç, ben feliç. I aixís quan nosaltres ja devinguem vellets... vellets arraulits, ell sabrà, en recompensa, sacrificar-se per nosaltres, procurant-nos el dolç benestar de la velluria.

ENRIC. Egoista. Un pare mantent cent fills i cent fills no mantenen un pare.

SOFIA. Que vols dir?

ENRIC. Que si jo fos pare, afavoriria amb tota l'ànima als meus fills; però sense l'egoisme d'esperar-ne recompensa.

SOFIA. Per què?

ENRIC. Per convicció de la certesa del adagi.

SOFIA. Bé, això va per aquets fills mal educats, poca-vergonyes; però el nostre no ho serà.

ENRIC. No, Sofia, no. Generalment un fill no pot pagar mai, per més que vulgui, tot lo que déu a llurs pares.

SOFIA. Per què?

ENRIC. Perquè els pares... els bons pares... els que son dignes d'ostentar aquest sacrosant títol, se desviuen i sacrifiquen pels seus fills; però incondicionalment. Passem per alt els innombrables cuidados de l'infantesa i suposem que'l fill no perteneix al sexe dèbil, causa de més atencions. El pares l'eduquen, l'instrueixen i li otorguen la seva valiosa protecció fins que n'han fet, tant com poden, un home de valúa. Si es pobre es veu precisat a aban-

DEL ORDRE I METODE

CARTA OBERTA

Als senyors Manel Ripoll i Ramón Gavaldá

La lletra que particularment em dirigireu, ben-volguts i desconeguts amics, ha estat per a mi una gran satisfacció. Per què a bon segur que entre tot el jovent que cerca obrir-se camí en el món de les lletres, pocs ne trobaríem com vosaltres, que deixant de banda un exclusiu personalisme, escrivíeu a un altre, jove encara, i per lo tant, potser inexpert per a donar lliçons, paraules tan gentils com aquestes:

«...no han pogut tenir qui els fes de mestre i orientador en aquest ordre de les materies. Ha sigut doncs, sols l'instint qui els hi ha fet amoroses les lectures (i ja sab V. que «l'amor es qui aconsegueix les grans coses») i sols el mateix instint ha sigut alhora, qui algú cop els hi ha fet pendrer la ploma per a expressar lo que sentien o al menys lo que ells creien sentir.»

I abans em dieu quelcom encara més interessant al manifestar que no sou de cap capelleta política, ni pertanyeu a cap penya literaria. I seguiu dient en el paragraf precedent que sols l'instint ha sigut guiador de la vostra producció literaria.

Amb tot això em sembla veure a mi, quelcom determinatiu de personalitat, sobre tot per què marca una independència d'esperit, cosa que no manifesten avui dia la major part de nostres poetes. Dos o tres caps pares senyalen o obren camí, i els altres els segueixen. Rès més. Doncs ja es reconfortant, i digne de respecte, veure que hi ha algú que es nega a seguir amb el remat i vol per si sol obrir-se camí. Are, fora un pler gran per a mi conèixer la vostra obra, per a trobar, com penso, la confirmació de vostres conceptes.

Dieu també que l'instint vos ha portat a escriure i «una mica de vanitat» ha sigut ocasió per a cometre el pecat de publicació prematura.» A tot això sols vos puc respondrer dues coses. Lo que vosaltres denomineu instint, en Maragall ho definia com una mena de llei superior, divina, a la que no deu sustraure's aquell qui la sent, retornant al concepte antic de que l'esperit de la divinitat reposava sobre el poeta. Si aixís ho fereu, cregueu que la producció vostra serà sincera i sentida, i això per si ja constitueix una orientació. I en quant a lo de *publicació prematura*, cap jutge millor que vosaltres mateixos, car si prematur vos semblava, francament, us fereu tort, al donar-lo a la impremta.

Ara, em demaneu una cosa a la que no puc respondrer en un article. Fora una gosadía imperdonable que des d'ací jo formulés una mena de catàleg de lo que's deu i lo que no es deu llegir. L'ofici d'Aristarc no es gaire agradable i a més es perillós. I per demunt de tot, em manca autoritat, a mi com a la majoria dels qui prenem la ploma. Mes si; vull dir i això no va per vosaltres (ja he dit abans que desconec la vostra producció) que la major part de poetes incipients adoleixen, a més de manca de personalitat, de no saber rès de rès. Vagi per mostra. Jo he llegit en una mena de breviarí que publicava una Revista ja morta, un que per què no's renta la cara i porta el cabell llarg i despentinat, els amics seus li diuen geni, que tenia *unes flors en aiga dintre*.

donar a la familia per a correspondre al servici de la patria. Tenint diners pot,—en part,—evadir tal honor i aleshores... aleshores ja pot començar a correspondre al amor dels pares, ja pot ajudar-los; però la suprema llei de Natura l'adverteix que's precis cercar jove companya per a pujar la montanya de la vida. L'amor paternal ja no li basta, no'l satisfà prou. Té grans esperances, dorades il·lusions, fatleres extraordinaries; necessita d'altre amor. I aquest arriba, arriba fervorós, avassallador i s'arrela amb tanta intensitat en la seva ànima que generalment sobrepuja — quan no desterra—al amor als pares. Prompte aquest fill forma familia: una de les seves dorades il·lusions. Gaudir d'una casa per ell i una familia d'ell, creada per ell! No gravitar com sencill fragment d'una familia; sinó posseir una familia que graviti al entorn d'ell. Fàcil es, si es vol, que'l seu pare visqui en la seva companyia; però aleshores aquest pare—abans part integrant de la familia—descendeix a partícula de segona categoria. I quan l'alegria inunda aquella casa amb l'esclat d'una poncella que dona vida a un nou sér que augmenta la familia, aquest net tant desitjat, tant ben-volgut, es l'encarregat de suplantar al seu avi i fer-lo descendir a tercera categoria.

- SOFIA. No serà tan.
 ENRIC. Ho tinc ben experimentat. Sempre, sempre que un pare es troba precisat a viure a expenses, o en companyia, d'algún dels seus fills, de cap-de-casa que ha estat descendeix—voluntariament, en majoria,—a criat del seu fill i dels fills del seu fill. I no hi ha que fer recriminacions que nostres pares també han estat fills.
 SOFIA. No analisis. Es la cadena de la vida.
 ENRIC. L'invariable llei de Natura: els rebrots que's nodreixen de la soca; mai la soca que s'alimenta dels rebrots.
 SOFIA. El matrimoni es un arbre; però es tan trist un arbre sense fruit! I son tan xamosos els fills quan son petits.
 ENRIC. Son fascinadors. No't creguis pas que no ho tingúes a gran goig devenir pare.
 SOFIA. Per escapar de l'amarga esterilitat. Per fruir l'inefable ditxa del fructidor. Per amor a l'humanitat. Mai per egoisme. (Pausa.) I ara deixem, deixem. No somniem en l'avenir que cal escarrassar-se pel present. (Ell va escrivint mormolant alguna frase. Ella, amorosa, curioseja 'o que escriu.)
 SOFIA. ¡Quins gargots! (I s'aparta poc-a-poc agafant la roba que senyalava.) Treballem, treballem. Ja vindrà el fruit.

MARIÁN AMAT.

festa

d'una tanagra. Que deu figurar-se aquest home que es una tanagra? Un altre també una vegada va posar els *flagells del sol* en contes dels raigs i sostenia personalment que les dugues paraules *flagells* i *raigs* tenen el mateix significat. Veritat que aixís no hi ha dret a embrutar quartilles? I sense anar tant lluny. En les columnes d'aquesta Revista mateixa, fa pocs números, un col·laborador ens parlava de *Cilemnestra donant mort a Ifigenia*.

Mes tot això em desvia de l'últim que volia dir-vos. Em guardaré doncs d'exposar en un article el *metode i ordre* que al meu entendre deu seguir-se per a la preparació espiritual dels que comencen, perquè podria creure-s que tracto d'erigir-me en dictador, o que vull fer me una mena de peanya des de aci. Mes com que també se'm podria fer retret de que embarco a la gent i em quedo en terra, vos diré que *particularment* i d'amic a amic, sempre que volguen, estic a la disposició vostre per a concretar la meua opinió en lo que hem demaneu. I aixís no parlaré d'aquells infinits mellors llibres, que'm retreuen vostres lletres, i que hem sembla una fugida d'estudi pel qui va dir-ho.

Sempre a les vostres ordres, com amic i company,

AMBROSI CARRIÓN.

CREPUSCLE

El sol se'n va a la posta rublert d'or,
i amb sa aurífica llum daura l'espai

Escampa ara la flor
flaire mes dolça, mes grata que mai.

Son cant calla l'aucell
que tot el dia pèl bosc s'ha sentit...

Es torna'l cel mes bell
quan el sol amagant-se's fa de nit.
La fontana d'argent un cant entona
que en aquesta hora se sent molt més clar

apar sa veu, de dona
o sirena que a nit sols s'ou cantar...
Ja entra'l silenci, el mori ja tot reposa,
ses fulles amb l'oreig

cap arbre mourer gosa.
Augmenta dels estels el clar brilleig

com perles en la llum,
i gosa'l cor sensible del poeta
en eixa hora quieta,
eixa hora tot perfum.

M. JANER.

En Faldilletes

En parlant d'En Faldilletes, pocs sabran qui som vulgut anomenar; mes les ninetes que solen rasclar l'ahina a cordes a cà *La Solfa*, les tardes de bosim general, poc que s'hi enganyaran! En Faldilletes es un acostumat de les llurs festes i se passaria més aviat de menjar que del ric-ric dels plectres sus les mandoles.

Cara arruffit, ull de mel, nas roig—pas de xucar glaça,—clatell pelat, què, una closca de poma saquinella, vetaquí el nostre heroe; amb això, vell gall de reforma, tant genfotre com vell, faldilletes de nom i de fets, es com forces de la seua mena: acata la parpella per la frima davant d'un cotilló, per mirar més a baix si la cama es fina.

Es diumenge de funció a cà *La Solfa*. Mestressa en cós resseguit de nou, avies amb xale i capota, mamàs su'l trenta-un, nines en barretot i roba de menjar fideus, sense descuidar mossú *Faldilletes* en livita pinçada, tothom es aquí, tibbat, corsetat, seriós. Emprès era un veritable rall; ara, s'ou pas un piu; *La Solfa* ha alsat lo bastonet; sembla que l'alè de tots s'hi hagi quedat penjada.

Un ganyidet de cadira, una mesura per pas res, i la festa comença.

La Solfa es plantada al mitj, recta com lo seu bastonet, un ull su'l cartró, l'altre sus l'orquestra. D'ella i de tot lo qu'es sus d'ella, partint del dit gros del peu fins a les pintes, tot marca igualment el punt. A l'entorn s'afanyen els ulls a descallofar musica, de cap a cap del paper vigarrat, i els dits resquitllen sus les ahines dins un tremoladiç encantador...

Sota aqueix escampill d'harmonia, dos ulls sols no miren nota. S'han amagat, des de la primera remingolada, sé pas on ni perquè.

Es acabat lo bocí. I endavant, ara toquen piano. La Bepa una graciosa minyoneta, esgrana amb traça un senzill plany d'amor. Aqueixa dolça melodia ha commogut de anima, i per més que duri la festa, els pensaments de la nina seràn ara ben lluny.

Ai! quina ideia ven de tenir! Dins l'estancia fosca que es fora la «Sala», hi ha un seti mofte ont podrà, tot se descansant, bressar ben soleta son cor somniós. Si hi anava?

Mentres dingús no l'espia, s'esguila cap al cambrot negre i, tot d'una, se deixa anar su'l seti moix.

—«Capda, qu'es dur! (Quin bot ha fet ella!) Mamà!

—«*Ce n'est rien, mon enfant*», respón una veu.

Si per llamp hagués estat calcom!
Espaternellat a les fosques dins l'únic seti del cambrot. En Faldilletes havia pas trepat res de millor que de se deixar assentar la nineta sus les calces.

Dins quina ideia era aquí, mai s'es sapigut.
Com ho penseu, la Bepa, apurada, ho va contar a les seues amigues que ne van riure més i més: i hasta una d'elles va fer el propòsit d'anomenar En Faldilletes cavaller de l'ordre de la Lligacama, a l'igual d'Angleterra.

Mes el poca-vergonya s'havia pas desconcertat per tant poc; els e va deixar tot somrient, com aqueix que *ten* la consciencia neta; i vingui la próxima festa; es pas ell qu'hi faltará!

CABLES GRANDÓ.

DE LA FARÁNDULA TEATRAL

El passat diumenge día l tingué lloc al Teatre Circol de Sans una extraordinaria representació de la coneguda obra den Guimerà i del mestre Morera *La Santa Espina*.

L'obra, amb tot i l'aparositat que requereix, fou treta admirablement, no omitint detall en la presentació i ben segura en la part escènica i coral.

Nostra més coral felicitació al mestre Balcells que dirigí la part musical i al nostre amic en Joan Drets, el director escènic; ambdós compliren amb tot zel el llur comés.

Finalment es posà en escena el diàlec dramàtic *El guarda vies*, que interpretaren magistralment la senyora Ferrandiz i el senyor Drets.

Coneixem ja'l treball d'ambdós en l'escenari i aixís no cal que remarquem el llur lluiment, que fou xardorosament aplaudit pel públic que omplenava el local.

VESPRADA

IMPRESIÓ

Les darreres clarors del jorn mostrànt-se enrogides. Afeblit i monòton, el toc d'oració deixava sentir-se pujant de la vall, ont s'hi aixecava, modest i entre turonades, el campanar d'un vilatge en repós. Tot apareixia revestit d'una subtil plascidesa, i una mena de somnolència convidava a un dolç reculliment.

Fini el jorn.

Vora la llar acudien els entrants de la masia. Qui donant el «Deu vos guard» qui la «Santa nit», tots anaven apropant-se al foc, per a heure'n la recomfortadora escalfor.

—Menjeu un bocí—digué un vellet.

Ben prompte tothom llescà son pa, i es feren les torrades que après amanien amb oli i sal; i entre dentellada i caixelada, xerriquejant de tant en tant el negre ví que rajava d'un grós porró, s'arrencà la conversa, que bé pot dir-se que gairebé sempre era la mateixa.

Ara un ponderava l'intel·ligència de son goç d'atura; ara un altre se les havia de la passada sembla, dels conreus; el de més enllà manifestava el plaer que sentia corrent pel bosc destralejant en la recerca de llenya per a l'hivernada; que de l'aviràm, que dels porcells, ovelles o altre bestiar, tothom tenia paraules per a cantar-ne les excelències dels seus quefers. I tant arrencada era la conversa, que'l vell hagué de dir-los-hi: «No feu gatzara, que les dones de casa ja fan el sant-sunyé».

Havia anat decaiguent la conversa, i a la poca estona, tothom callava.

Arraulits als peus del avi dos brivalls dormien, tenint encare, instintivament entre ses mans, les torrades que havien fetes amb el ferm propòsit de menjar-se-les... La sòn els havia vençut.

L'avi semblava dormitejar també, i de sos llavis eixien confoses i amb intermitències qualques paraules que volien esser del pare-nostre o de l'«Ave-Maria», puix a jutjar pels rosaris que de ses ossades mans penjaven, el bon vell servava la cristiana actitud de resar... i dormint o no, com obeïnt a un automàtic moviment, atjava amb un troç de bruc la llenya que en la llar cremava... A cada nova guspira del foc abrandat, semblava que's refermava en tots la sòn.

Els dorments ja eren llegió... un, dos... tres, tots els moços de la casa eren presos en els dormens de Morfeu.

Els bons pagesos dormien tota la plenitud del sòn, i els ajudava en la persistència del mateix, l'haver-se afanyat tot el jorn en l'endurit treball de la terra. Tant mateix s'ho havien ben guanyat!

L'impreescindible tic-tac d'un descomunat rellotge de paret armonitzava el conjunt simbòlic d'aquell «quadre» que podriem dir-ne «Després del treball ve el descans».

La llarga pèndola, anant i venint rítmicament, semblava marcar segur, precís, el compàs d'una cançó... Seria la cançó de la sòn.

Oidà! Tot cantava porta enfora. El vent llençant llars xiscles, i per a no quedar-se sol en la cantarella, arrencava a l'arbreda movent-la, uns continuats murmulls; feia batre els portals sen-

tint-se la cruixedera de ses mal ajustades fustes; les rovellades frontises carrisquejaven, i fins les campanes s'oïen, nó ja en toc d'oració, sinó brandant a mercè del vent també.

Anà creixent la tramontana, i amb ella arrencava ferm, valent, la fortitut del cant...

La suau cançó de la sòn havia's tornat un magestuós himne.

A fóra tot se mou i remoreja; a dintre tot es quietut i repós. El contrast esdevenia cada volta més notable. L'original lluita era començada!

Qui dels quins finiria primer? El vent amb sos ja formidables clamoreigs o els dorments amb llur sòn?

La cosa portava traces de durar llarga estona, car si els espontanis concertistes de fóra no semblaven pas disposats anar a la «Coda», els dormilegues de dintre persistien en son bacaineig, i els assentiments que'l mateix els feia fer semblava que diguessin a sos contrincants: «Feu, feu, que nosaltres no portem pas pressa».

De sobte s'oí el lladrejar dels goços. Volien posar fi a la palestra, o venien amb reminiscències de nous concursants?

Als retrunyidors lladrucs dels cans, deixondiren-se els de la masia, amb actitud espectant per çò que feia cridar als guardians; i un cop hagueren el convenciment de que res anormal succeïa, començaren llarga i calmosament a desvetllarse.

A les mil diferents contorsions, succeïren els desmesurats estiraments, que acompanyaven amb un irregular badallar... I tota aquesta mena de moviments i positures que'ls feia semblar a una mal-avinguda colla de dançaires en el moment més interessant de sa esgavellada rítmica, finien sempre amb un ail perllongat, inacabable, suprema lamentació dels que, com altres Adams, eren llençats del Paradís. Del paradís de la sòn...

Ioïreu, clar que oïreu! el vibrant cantar de Natura i els elements en armònic acord... ¡mes ail que poc grat els n'hi sentien.

Potser perquè'ls goços amb llurs destemplats lladrucs malmenaven la formosa cantada... no, nó! Obeïren, mes que a la maravella del temps, al baladrejar dels cans.

L'avi donà la primera senyal d'obediència. «Cap a la jaça minyons!» ...i tots, un a un, rocegant mandrosament els peus feren cap al llit,

La tramontana bufa de bó. Aquest fou l'únic admiratiu que posaren a son esplèndid concert.

I s'apagaren les llums, no sens haber fet abans una visita de comiat als goços que finiren en sos lladrucs impertinents... la cadència tornava, suau, a la cançó de la sòn.

El vent amainava; els arbres quietejaven perdent poc a poc llur fresseig; les fustes dels portals semblaven mes ben ajustades; les baldes, esdevenien baldes de seguret; les frontices semblava haguessin rebut una dossis d'oli suavitzador... i fins el rellotge de paret, deixant a mig caure les vuit hores, acabà la corda. La pèndola, com director sensa orquestra, hagué de deixar el compàs...

Tot dorm la plascidesa del moment, i aquesta vegada sí, que ja no despertarà fins al primer cant del gall anunciant el nou jorn.

JOAQUIM VILAR.

ECOS

AQUELLA literatura tant prosàica, tant buida, tant concisa, que la gent del comerç s'havia fet seva per a anunciar els seus productes, va anant a menes que es un desespero.

Avui els anunciants cerquen els noms més florejats i les frases més enrevesades i imponents. Ja no'ns referim an allò de *basta de farsa y mentira! la verdat se impone...* que un fabricant de paper devia encomanar a un autor de melodrames espelusnants, sino a una forma més escaienta i poètica: els versos.

Aquets versos tant espirituals i melòdics que'ns corprenen de bellesa i hermosura, i'ns duen irremissiblement a un *frasco de la Peca-cura*.

Aquells altres que'ns presenten tétrica i magistralment la demacració d'una tïssis o flaqueſa perquè resulta que'l protagonista no ha prèſ la *fosfo-gli-o-kola* que prepara el papà d'aquells nens que també en prenen...

D'altres en que sempre'ns anomenen al senyor *Hemeterio* perquè la seva dòna gasti *rizadores Imperio*, o sempre'ns retreuen el llustre del sol perquè'l netejen amb *Luxol*.

En fi, els de tota aquella trepa de sevillanes i gallegues i valencianes que's renten la cara amb *Heno de Pravio*, i pels quals ens enterem de que hi ha molta més gent que's renta de la que'ns creiem.

Quin dupte hi ha en que la Poesia va progresſant que es un goig el mirarla?

A l'any vint el tenedor de llibres farà *assientos*, tirarà sumes, compondrà octaves reials i farà dramas en tres actes.

***

DE París ens arriba la nova de un triomf modest d'un artista català. En una botiga pintada de un tò gris com el cel de Novembre, situada al Boulevard Raspail, els vianants s'aturan a l'aparador on el nostre artista exposa els seus *bibelots* i meritïssims objectes d'art fills del seu treball. Allí es comenta el gust i l'enginy d'aquest home que treballa en el seu conreu de sisellador. Es honorable tot el seu treball el qual es ben divers i deixa una fesomia catalanesca. Aprofita un gerro de coure per ornamentar-lo amb gust exquisit, el qual recorda molt el nostre renaixement català. Perquè no dir que de un trós de ferro ell ne fa anells? però en tanta originalitat, que una clientela de gust desfila sovint per aquella botigueta del barri de Montparnasse per comprar les anells del nostre artista Gonzalez, que malgrat aquest nom castellà, es un català de cor, i honra noblement la nostra terra.

***

LA Pasqua passada, don Angel Guimerà, acompanyat d'en Vives i Borrell, feu una excursió a Castellar del Vallés.

Visitaren lo més important, i nostre gran dramaturg fou obsequiat arréu, mentres una gran gentada l'aclamava al seu pas evidenciant la inmensa popularitat de que gosa; prova palesa de que les seves obres son les que més han conmogut i interessat al verdader poble.

La darrera vegada que don Angel estigué a Castellar del Vallés fou are fa dotze anys, i segons propia confessió, hi anà a peu des de Matadepe-

ra, per assistir a un miting catalanista que l'Unió hi celebrava.

I els visques a Guimerà! d'allavors, al cap de dotze anys, han repercutit encara.

Des de Paris

La festa de la Mi-Carême ha passat casi com un oblid, però això si, un oblid voluntari, car la guerra ha fet oblidar moltes coses que eren l'encís d'aquest Paris que sempre estava en festa.

Per parlar d'aquesta diada solsament cal recordar la Mi-Carême de l'any 1914, i recordant-ho com si fos cosa de pocs dies, veig de nou la multitud empenyen-se pels grans Boulevards esperant que pasés la cavalgata. Aquesta venia solemniament portant un aire de conquesta, de la conquesta de l'alegría i el bullici; obria la marxa un carro guarnit que se li donava el nom de carrossa, ont una dòna en la forma postissa de reina ocupava el seti d'honor. Després un seguit de carrosses semblantes en més o menys gust, i al final la reina de les reines; allavors la multitud aplaudia, llensava serpentina i el *confetti* volejava, i si era tirat amb malícia se sentien xiseles i rialles de dònes ubriagades per un seguit de pessigolles car una mà indiscreta havia entafurat *confetti* pel coll i pel pit, si anaven una mica escotades.

Homes, dònes i canalla cridaven amb forta veu la mercaderia de la diada, era un dia aprofitable per aquella gent. El poble disfrutava, proba era que tan la *midinette*, l'obrer o l'estudiant, tots duïen el paquet dels minuciosos papers de color per a acariciar-se uns amb els altres, la rialla era contínua en tot el llarc dels Boulevards; a voltes se sentia el cant dels *merlions*, eren els estudiants del barri llatí que venien en pelegrinatge per a demostrar que tots ells eren fidels adeptes de la *teoria científica* del cubisme, quina demostració la feien portant teles pintades d'aquest art nou (si es que pot anomenar-se art), un d'ells el més aixelebrat per exemple pujava a les espatlles d'un altre i amb les mans i braços enlaire com si portés un pendó mostrava la tela plena de colors vius però difícil d'entendre lo qu'ella representava.

I quan s'acostava la nit anava desapareixent aquella atmòsfera de joia artificial, fugia l'alegría esbojerrada i quedaven els Boulevards com una riuada acolorida per les petites rodones de paper que aquella multitud vinguda de tots els *quartiers* de Paris havia escampat joiosament en les curtes hores d'aquella tarda.

Avui tercera Mi-Carême de guerra: res de bullici ni serpentina que atravessin sota el cel, però una remor de joia s'escampa com el perfúm de nard al sapiguer l'avenç de les tropes que lluiten per la lliveració de la França.

BOMÀ PLANAS.

Paris, 18 Març de 1917.

SPORT

CAMPIONAT D'ESPANYA

En el camp de l'Atletic de Madrid ha tingut lloc el primer partit semifinal del Campionat d'Espanya entre el Madrid i l'Espanya, guanyant el Madrid per 4 a 1. Actua de refere en Torrens que estigué molt acertat.

SEGON PARTIT

El partit de revenja tingué lloc al espaiós camp del R. C. D. Espanyol davant d'una nombrosa i selecta concurrència. Actua de refere en Ruete de la Federació Castellana. En aqueix partit surti victoriós l'Espanya per 3 a 1. Els goals de l'Espanya foren entrats per en Segarra Cella, i Raich; el del Madrid per en Saura. Al finalitzar el partit els jugadors de l'Espanya foren llargament ovacionats.

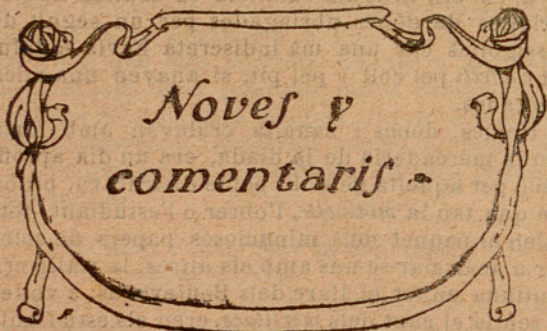
TERCER PARTIT

Tingué lloc al camp de l'Espanyol arbitrat per en Torrens. Quedaren empatats a 2 goals a pesar d'haver-se prorrogat el partit 30 minuts.

Per a desfer l'empat es jugarà un quart partit el dia 22.

XUT.

Ciutat 12 Abril de 1917.

AVIS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors expontanis que deuen enviar l'original en sobre obert amb la nota «Original d'impremta» i franqueijat com a tal.

Els que vulgan inclur-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, incloguint-hi un segell de cinc céntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s'ens envii amb aquesta forma.

Amb el present número inaugurem una nova secció destinada a la ressenya de *sports*. Aquesta secció ha estat confiada a un conegut sportista que firmará amb el pseudonim *Xut*.

Hem rebut varies cartes de soscriptors nostres que viuen fóra de Barcelona en que'ns pregunten si'ls serveis de la biblioteca Circulant que anem a implantar se'ls farà extensius an ells.

Hem estudiat ja aquesta qüestió i segurament podrem donar-hi una solució satisfactoria a fi de

que no'ls resulti desventatjós el tenir que pagar els gastos de l'envio dels llibres.

Això ja's tractarà en el follet catalec que repartirem i que s'està ja imprimint.

Camisería

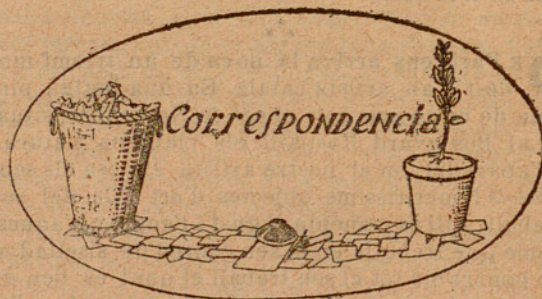
SANS

BOQUERIA, 32.-BARCELONA

Especialitat en camises a mida

Preguem per darrera vegada als correspon-sals i soscriptors de fóra de Barcelona i Molins de Rei, que's serveixin posar al corrent dels pa-gos, doncs altrement els suspendrem l'envio de la revista o ens veurem obligats a pendrer mides més enèrgiques.

Elisavet Callot remedio de las Debiles

Jaume Serrahima. Pres nota de tot quant diu. Mercès.—*Joaquim Jobrà.* Apuntada l'altra; mercès. Hem fet l'envio dels números que'ns demana. El cobro es a domicili.—*Jaume Divi.* Ha pagat fins al 30 de Març passat.—*Ramón Garcia* (Figueras). Rebut i mercès. Ha pagat per tot l'any passat. Pot seguir enviant en segells de correu.—Queden lletres per a contestar.

FESTA

ES PUBLICA A BARCELONA I MOLINS DE REI
PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Molins de Rei	Ptes. 0'25 mes.
Provincies	» 0'75 trimestre.
Extranger	» 1'25 »

Redacció i Administració: Alfons I d'Aragó, núm. 39

Redacció a Barcelona: Rosselló, núm. 248, 3.er, 2.^a

Imp., Alfons I d'Aragó, n.º 39.—MOLINS DE REI